

[Helle Degn]

betale de optagne statsgaranterede lån. Statens Uddannelsesstøtte regner med, at udgifterne til indfrielse af banklånene i 1984 vil udgøre omkring 250 mill. kr.

De vanskelige økonomiske vilkår øger helt klart den sociale skævhed i rekrutteringen, som mange har været inde på i dag, specielt til de længerevarende uddannelser, og de uddannelsessøgende tvinges til at søge ud på arbejdsmarkedet, hvilket ofte betyder en dyr og årelang forlængelse af studietiden. I det omfang det ikke lykkes at – hvad skal jeg sige – få nogle rimelige økonomiske vilkår, tvinges de unge til syvende og sidst ud af uddannelsessystemet.

Den første etape i 1982 i en reform af uddannelsesstøtten, der genindførte statslånene og gav mulighed for gældssanerung, ser vi faktisk gerne fortsat snarest. Det forbyr os, at man ikke kunne samles om en gradvis tilbageførelse, sådan at vi kunne få en egentlig statslåneordning. Vi synes, at afskaffelsen af banklånene skal fortsætte, og vi foreslår, at den enkelte uddannelsessøgendes transbestemte låneramme forhøjes fra 50 pct. til 100 pct. af stipendietildelingen. Det vil medvirke til, at flere uddannelsessøgende end i dag kan klare sig med en kombination af stipendier og statslån, og dermed forebygges en række gældssaneringsproblemer.

Vi foreslår også i vores forslag en forhøjelse af alle de gældende stipendiesatser med 8 pct. Vi har selvfølgelig noteret os, at regeringen synes, at de selv har været vældig generøse med at justere. Til syvende og sidst kan man jo diskutere, hvad det i virkeligheden har betydet, om man har tilpasset sig og har holdt sig inden for den almindelige inflation, eller om uddannelsesstøtten i virkeligheden er blevet udhulet. Det vil jeg vove at påstå, og vores forslag om en regulering på de 8 pct. har såmænd bare været for stort set at holde takten. Det vil i realiteten sige, at med regeringens forslag vil stipendiernes værdi udhules langsomt.

Måske kunne vi mødes i dette minimale forslag, som vi synes at en regulering med 8 pct. er. Det er vores opfattelse, at vi gerne skulle videre med en forhøjelse af stipendiernes og en fuldstændig afskaffelse af banklånene. Vi skulle gerne videre med indførelse af en indtægtsgraderet tilbagebetaling af statslånene. Jeg kunne forstå, at det var der nogle ordførere der havde svært ved at forstå rele-

vansen af. Jeg synes, det må være ganske rimeligt. Når man har en høj indkomst, har man også en større betalingsevne, og derfor kunne det være mere retfærdigt, at de med de højeste indkomster også tilbagebetaler i en rimelig størrelsesorden.

Jeg må indrømme, at jeg ikke umiddelbart ser et flertal for noget som helst. Der er ikke umiddelbart flertal for, at man tager det element ud, som jeg kan høre de borgerlige partier gerne vil, at ændre på forældreafhængigheden. Jeg synes, det er beklageligt, hvis det eneste, folketinget i den situation, vi står i nu, kan enes om på dette område, er at flytte uddannelsesstøttetilfældighederne fra én social gruppe til en anden social gruppe – og måske til en social gruppe, som er bedre stillet, og som har mindre behov. Det synes jeg ville være dårligt, hvis det skulle være det eneste, dette folketing kan beslutte sig for. Jeg kunne nok frygte, at det var noget i den retning, som undervisningsministeren nu ved sine regeringspartiordførere har bebudet at han vil komme med et forslag om.

Jeg vil godt afslutte med at spørge: agter undervisningsministeren at putte flere midler i ordningen Statens Uddannelsesstøtte? Så kunne man måske begynde at diskutere, om man kunne fordele dem anderledes, men så længe midlerne ikke har et større omfang, må jeg sige, at så må det være en første forpligtelse, at de tilfalder de grupper af studerende og unge, som har den ringeste økonomiske baggrund.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Der ligger i reguleringen med det foregående års prisstigninger en reel forbedring på et par procent, og den er fordelt over hele linjen. Der er altså ikke noget af det, som fru Helle Degn frygter, i det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsi-